

سرمایه‌گذاری در معدن ؛ محور توسعه اقتصاد ملی

شهرام شیرکوند
پژوهشگر صنعت

در عصر حاضر، قدرت اقتصادی کشورها در توانایی آنها برای «تنوع بخشی به منابع درآمدی» و «کاهش وابستگی به یک محصول خاص» تعریف می‌شود. نه در حجم ذخایر فسیلی آن‌ها. ایران برای عبور از چرخه اقتصاد تک محصولی و رهایی از نوسانات ناپایدار بازار نفت، نیازمند یک تغییر راهبردی در اولویت‌های سرمایه‌گذاری است. بخش معدن، دقیقا همان حلقه مفقوده‌ای است که می‌تواند از یک صنعت استخراجی ساده، به یک «زنجیره ارزش تولید» تبدیل شود؛ زنجیره‌ای که از استخراج شروع شده، با فرآوری صنعتی ادامه می‌یابد و در نهایت با تولید محصولات با ارزش و صادراتی پایان می‌یابد. سرمایه‌گذاری هوشمندانه در این حوزه، علاوه بر افزایش درآمدهای ارزی به ایجاد زیرساخت‌های صنعتی، تقویت بازارهای سرمایه و تبدیل منابع زیرزمینی به ثروت‌های ماندگار و قابل اتکا منجر می‌شود. لذا توسعه صنایع معدنی می‌تواند موجب رشد پایدار در تمامی لایه‌های اقتصادی کشور تبدیل شود.

ایران دارای منابع معدنی بی‌ظنیری است که هنوز تمام ظرفیت آن به اقتصاد کشور معرفی نشده است. در حالی که نگاه‌های استراتژیک اغلب به درآمدهای ناپایدار نفت معطوف هستند، بخش معدن و صنایع وابسته به آن، فرصتی بی‌بدیل برای تحول اقتصادی، ایجاد اشتغال پایدار و تقویت بازارهای مالی فراهم می‌کند. این تحول، در وهله نخست با بازآفرینی نقش معدن به عنوان یکی از ارکان مهم بازارهای مالی آغاز می‌شود.

امروزه صنایع معدنی یکی از ارکان قدرتمند بازار سرمایه هستند. توسعه این بخش، فراتر از استخراج صرف، به معنای افزایش ارزش شرکت‌های بورسی و ایجاد جریان نقدینگی پایدار است. وقتی از استخراج سنگ به سمت تولید محصولات نهایی و باارزش حرکت می‌کنیم، سرمایه‌گذاران هوشمند جذب بازار می‌شوند و افزایش عمق بازار را تجربه می‌کنیم. همچنین تثبیت ارزش اقتصادی و توان رقابتی پول ملی نیز در بازارهای جهانی ارتقاء خواهد یافت. این جریان اقتصادی، مستقیما با آبادانی و اشتغال‌زایی در مناطق محروم عین شده است. برخلاف بسیاری از صنایع دیگر، معادن به دلیل موقعیت و ماهیت جغرافیایی‌شان، ظرفیت بالایی برای تغییر چهره‌ی مناطق دورافتاده دارند. توسعه زنجیره ارزش در بخش معدن، با ایجاد طیف وسیعی از مشاغل تخصصی (مهندسان، زمین‌شناسان و کارشناسان دیجیتال و لجستیک) علاوه بر رونق اشتغال و کاهش بیکاری در مناطق کم برخوردار، با ایجاد زیرساخت‌های جدید، مانع از مهاجرت متخصصان به کلان‌شهرها می‌شود و به توسعه متوازن و عدالت اقتصادی کشور کمک شایانی می‌نماید.

علاوه بر این، سرمایه‌گذاری در این بخش، سدی مقاوم در برابر تکانه‌های اقتصادی و نوسانات جهانی ایجاد می‌کند. بدیهی است صنعتی که ریشه در خاک و منابع بومی خود داشته باشد، در برابر تحریم‌ها و طوفان‌های اقتصادی، تاب‌آوری بسیار بالایی نشان می‌دهد. اما برای دستیابی به این سطح از پایداری، باید از مدیریت سنتی و استخراج خام، به سوی مدیریت هوشمند و صنعت‌گرایی معدن‌محور حرکت کنیم؛ به این معنا که از مدل‌های مبتنی بر سودهای کوتاه مدت و سفته بازی به سمت مدل‌های مبتنی بر «بهینه‌سازی زنجیره ارزش» و توسعه سرمایه انسانی گام برداریم.

در این میان، تحقق این تحول ساختاری بدون ایفای نقش رسانه‌ها در ترویج فرهنگ صنعت‌گرایی امکان‌پذیر نیست. در این رابطه رسانه‌ها نباید صرفا به گزارش اعداد و ارقام اکتشافی بسنده کنند؛ بلکه می‌بایست با ارائه تصویری شفاف از ظرفیت‌های تولید، «فرهنگ ارزش‌افزوده» را در جامعه و میان سرمایه‌گذاران نهادینه کنند. در واقع رسانه‌ها باید صدای متخصصان باشند و ذهنیت عمومی را از «اقتصاد خام فروشی» به سمت «اقتصاد دانش‌بنیان و تولیدات صنعتی» سوق دهد. تنها با هم پوشانی اراده مدیریت، سرمایه‌گذاری جسورانه و ترویج فرهنگی رسانه‌هاست که می‌توان معادن را به محور اصلی پیشرفت و پایداری کشور تبدیل کرد و به سوی توسعه اقتصاد ملی گام برداشت.

«**احمد مدیری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی:** حضور در دوازدهمین اجلاس وزرای کار و اشتغال کشورهای عضو بریکس که به میزبانی هند در شهر حیدرآباد برگزار شد، فرصتی بود تا افزون بر گفت‌وگو درباره آینده بازار کار، مهارت‌آموزی، حمایت اجتماعی و اشتغال، بار دیگر به گان حیدرآباد نیز زبان‌ب همین پیوند تمدنی بود. در دوران حکومت اسناد سیاسی، درس‌های عمیق‌تری برای آینده جهان در خود نهفته دارند.

حیدرآباد تنها یک شهر نیست؛ روایتی از همزیستی فرهنگ‌ها، رونق تجارت و در عین حال هشداری درباره نسبت میان توسعه و امنیت است. این شهر در سال ۱۵۹۱ به دست محمدقلی قطب‌شاه بنیان نهاده شد. خاندان «قطب‌شاهی» ریشه در مهاجران ایرانی داشتند و میراث فرهنگی آنان آمیزه‌ای از سنت‌های ایران و هند بود. محمدقلی قطب‌شاه به فارسی و دکنی شعر می‌سرود و معماری و فرهنگ حیدرآباد نیز زبان‌ب همین پیوند تمدنی بود. در دوران حکومت قطب‌شاهیان، اقوام، زبان‌ها و آیین‌های گوناگون در کنار یکدیگر زندگی

رئیس جمهوری با اشاره به هماهنگی میان سران قوا، اظهار کرد: در تاریخ انقلاب، چنین انسجامی میان قوا برای پیگیری حقوق ملت ایران بی‌سابقه است. آقایان اژه‌ای و قالیباف با تمام توان، ما را در این مسیر همراهی می‌کنند و این همراهی شایسته جای تقدیر و حمایت دارد هرچند گاهی حتی با نقدهای غیرمنصفانه نیز مواجه می‌شود. به گزارش ایسنا، نشست تخصصی بررسی ابعاد حقوقی و قضایی جنگ ۱۲ روزه و رمضان صبح امروز ۲۷ تیرماه ۱۴۰۵ به ریاست مسعود پزشکیان و با حضور آیت‌الله محقق داماد، وزیر دادگستری، جمعی از معاونان قوه‌مجریه و صاحب‌نظران برجسته عرصه حقوقی و قضایی برگزار شد.

در این نشست که با هدف تدوین راهبرد جامع برای پیگیری‌های داخلی، خارجی و بین‌المللی جرایم ارتكایی علیه جمهوری اسلامی ایران شکل گرفت، محسن اسماعیلی معاون امور مجلس، حجت‌الاسلام انصاری معاون حقوقی، امین حسین رحیمی وزیر دادگستری و جمعی از حقوقدانان و استادان دانشگاه به تبیین الزامات و راهکارهای مواجهه با چالش‌های حقوقی ناشی از اقدامات جانیت‌کارانه آمریکا و رژیم صهیونیستی پرداختند.

پزشکیان در این نشست با تأکید بر وجاهت علمی و راهبردی این اقدام، تصریح کرد: پرداختن نظام‌مند به ابعاد حقوقی و قضایی جنگ‌های اخیر، نه‌تنها یک ضرورت انکارناپذیر برای ایجاد بیداری و هوشیاری جامعه است، بلکه مبنای شکل‌گیری قدرت نفوذ و بازدارندگی حقوقی ایران در مجامع جهانی را فراهم می‌آورد. به‌کارگیری دانش روز و نظرات نخبگان این عرصه، باید در بستری از اطلاع‌رسانی دقیق و شفاف به عموم مردم قرار

خبر

تاکید پزشکیان بر هماهنگی میان سران قوا

گیرد.

رئیس جمهور با آسیب‌شناسی عملکرد گذشته در این حوزه، گفت: متأسفانه تاکنون نتوانسته‌ایم از تمام ظرفیت علمی حقوقدانان و کارشناسان بهره بگیریم و گاه با اظهارنظرهای غیر کارشناسی، نه‌تنها بهره‌مندی عمومی کاهش یافته، بلکه توقع‌های حقوقی نادرستی نیز در جامعه شکل گرفته است. بنابراین امروز باید مراقب باشیم اقدامات ما از انسجام علمی و قابلیت استناد برخوردار باشد.

پزشکیان با قدردانی از تلاش‌های انجام‌شده در تهیه «اطلس جامع اقدام‌پژوهی حقوقی-قضایی»، به تشریح اولویت‌های مدیریتی این پروژه پرداخت و افزود: نخست، تداوم مسیر بر مبنای شفافیت و واقع‌گویی است؛ دوم، مستندسازی یافته‌ها و به‌گونه‌ای که قابلیت طرح در محاکم داخلی،

مشکلی در تأمین وجود ندارد

و نخواهیم بود. همچنان که در دوران جنگ نیز در این حوزه مشکلی نداشتیم، بنابراین هیچ جای نگرانی درباره تأمین کالاهای اساسی وجود ندارد. زارعی در پاسخ به این سؤال که آیا در حملات اخیر انبارهای کالاهای اساسی با مشکل مواجه شده‌اند، افزود: درحال حاضر هیچ مشکلی ایجاد نشده و آسیبی به این بخش‌ها انبارها وارد نشده است. سخنگوی وزارت صمت ادامه داد: انبارهای کالاهای اساسی در نقاط مختلف کشور وجود دارد و محل استقرار، میزان ذخایر استراتژیک و جزییات مربوط به ذخایر راهبردی از پیش برنامه‌ریزی و مشخص

سخنگوی صمت با تأکید بر اینکه حملات اخیر آسیبی به انبارهای کالاهای اساسی وارد نکرده، گفت: همانطور که در دوران جنگ مشکلی در تأمین کالاهای نداشتیم، اکنون نیز با کمبود مواجه نیستیم و نخواهیم بود.

عزت‌الله زارعی، سخنگوی وزارت صنت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با خبرنگار با مهر درباره وضعیت تأمین کالاهای اساسی اظهار کرد: از مورد نیاز برای واردات کالاهای اساسی تأمین شده و فرآیند و تشریفات واردات نیز به طور مرتب در حال انجام است. وی گفت: با کمبود کالاهای اساسی مواجه نیستیم

معاون وزیر صمت گفت: از ۳ سال گذشته که موضوع اسقاط خودرو با جدیت دنبال شد، تاکنون ۶۷۰هزار دستگاه خودرو معادل ۲۵درصد آمار اسقاط ۲۰ سال اخیر، اسقاط خودرو فرسوده انجام شده است.

به گزارش مهر، فرشاد مقیمی با اشاره به سابقه قانونی موضوع اسقاط خودرو گفت: در اجرای ماده ۱۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو، هیات وزیران در

سال ۱۴۰۱ مصوبه‌ای درخصوص اسقاط خودروها صادر کرده بود، اما در فرآیند اجرایی، چالش‌ها و محدودیت‌هایی وجود داشت که ضرورت بازنگری در آیین‌نامه را آشکار می‌کرد.

بر اساس اعلام وزارت صمت، وی اضافه کرد: از ۳ سال گذشته که موضوع اسقاط خودرو در مجموعه وزارت صمت با جدیت دنبال شد، تاکنون ۶۷۰هزار دستگاه خودرو معادل ۲۵درصد آمار اسقاط ۲۰ سال اخیر، اسقاط خودرو فرسوده انجام شده است. مقیمی با بیان اینکه در برنامه هفتم پیشرفت، اسقاط سالیانه ۵۰۰ هزار دستگاه خودرو هدف‌گذاری شده است، گفت: برای

اسقاط ۶۷۰هزار خودروی فرسوده طی ۳سال

دستیابی به این هدف، لازم است مجموعه‌ای از اقدامات و زیرساخت‌های ضروری فراهم می‌شد تا امکان اسقاط سالانه ۵۰۰ هزار دستگاه در کشور به‌وجود آید.

رئیس هیات عامل ایدرو افزود: بر اساس آیین‌نامه قبلی، به ازای هر ۱۲ خودروی تولیدی در کشور، یک خودرو باید اسقاط می‌شد. با در نظر گرفتن تولید و واردات سالانه خودرو در کشور حدود یک میلیون و ۳۰۰ هزار دستگاه، در بهترین حالت، حداکثر ظرفیت مصرف گواهی اسقاط

۲۰۰ هزار دستگاه در سال بود.

وی ادامه داد: به همین دلیل، حتی با حداکثر تلاش نیز امکان اسقاط ۵۰۰ هزار دستگاه خودرو در سال با سازوکار پیشین وجود نداشت و اگر در برخی سال‌ها ارقام بالاتری ثبت شده، ناشی از سرمایه‌گذاری مراکز اسقاط در خرید و اسقاط خودرو فرسوده بوده است.

مقیمی با اشاره به ظرفیت‌های موجود در این بخش گفت: هم‌اکنون ۱۸۰ مرکز اسقاط در کشور فعال است و اسقاط خودروهای فرسوده، نقشی مهم در کاهش آلودگی هوا، کاهش مصرف سوخت و کاهش

مناطق جنوبی و آسیب‌دیده از جنگ در اولویت تأمین برق

که به محض بهبود شرایط تأمین برق و کاهش میزان مصرف در شبکه سراسری، اولویت تخصیص انرژی به مناطق گرمسیر و آسیب‌دیده از جنگ اختصاص یابد. وزارت نیرو همه توان خود را برای مدیریت تقاضا و عبور از این دوره محدودیت‌ها به کار بسته است. رجبی مشهدی در ادامه با اشاره به اهمیت همکاری مشترکان در مصرف بهینه برق، تصریح کرد: موفقیت در اجرای این برنامه‌ها مستلزم همراهی مشترکان، به‌ویژه مشترکان پرمصرف است و چنانچه همه مشترکان نسبت به مدیریت مصرف اقدام کنند و فقط ۵درصد صرفه‌جویی در میزان مصرف

توسعه اقتصادی بدون امنیت و صلح پایدار محقق نمی‌شود

زیر سلطه برد. تاریخ حیدرآباد از همین منظر برای امروز جهان نیز آموزنده است. توسعه اقتصادی، تجارت و تعامل میان ملت‌ها ارزش‌هایی بنیادین هستند، اما تجربه تاریخی نشان می‌دهد که این ارزش‌ها زمانی پایدار می‌مانند که با حفظ استقلال، توان بازدارندگی و همکاری میان کشورهای مستقل همراه باشند. تاریخ بارها نشان داده است که هرگاه میان قدرت اقتصادی و امنیت ملی شکافی ایجاد شود، زمینه برای سلطه و مداخله قدرت‌های برتر فراهم می‌شود. کشورهای عضو بریکس، هر یک نماینده تمدن‌هایی بزرگ و کهن هستند؛ تمدن‌هایی که در طول تاریخ، بدون تکیه بر استعمار و غارت دیگر ملت‌ها، فرهنگ، دانش، تجارت و تولید ثروت را گسترش داده‌اند. فلسفه شکل‌گیری بریکس نیز بر همین پایه استوار است؛ تقویت چندجانبه‌گرایی، توسعه متوازن، احترام متقابل و ایجاد نظمی عادلانه‌تر در اقتصاد و سیاست جهانی.

در نشست حیدرآباد، موضوع اصلی ما همکاری برای آینده کار، توسعه مهارت‌ها، حمایت از نیروی انسانی و ارتقای عدالت اجتماعی بود. اما تحقق این اهداف در جهانی آکنده از جنگ، تحریم، ناامنی و بی‌ثباتی

قوای مجریه، قضائیه و مقننه برای پیگیری یک حقوق ملت ایران بی‌سابقه است. آقایان اژه‌ای و قالیباف با تمام توان، ما را در این مسیر همراهی می‌کنند و این همراهی شایسته، گاهی حتی با نقدهای غیرمنصفانه نیز مواجه می‌شود که جای تقدیر و حمایت دارد.

در این نشست، با عنایت به سوابق درخشان علمی و کارشناسی، مسئولیت اجرایی اقدام‌پژوهی حقوقی قضایی مربوط به تجاوز و جنایت جنگی آمریکا و اسرائیل به آیت‌الله محقق داماد واگذار شد تا ضمن تقسیم‌بندی دقیق محورها و ایجاد سازوکارهای فرابخشی، فرایند طرح دعاوی در مجامع بین‌المللی با قدرت و تسلط فرآیندهای دنبال شود.

آیت‌الله محقی داماد نیز در سخنانی ضمن تأکید بر ماهیت کاملاً داوطلبانه و خالصانه کارگروه‌های

تدوین‌کننده این اطلس، اظهار داشت: انگیزه الهی و خدمت به مردم، تنها سرمایه ما در این مسیر است. تاریخ کشورمان نشان داده که هرگاه از دانش و تجربه حقوقدانان غفلت کرده‌ایم، خسارت سنگینی متحمل شده‌ایم. جامعه علمی کشور، پشتیبان دولت در این راه است و با تمام وجود، هوشیارانه در کنار رئیس جمهور خواهد بود.

در ادامه این جلسه، محورهای تخصصی نظیر شیوه‌نامه مستندسازی خسارت‌های دولتی، عمومی و خصوصی، رفع نواقص موجود در فرایندهای قضایی، نحوه آموزش و اطلاع‌رسانی عمومی، بازنمایی واقعیات حقوقی و قضایی میدانی، چگونگی آرایش حقوقی از موانع فرآوری بین‌المللی و راهکارهای برون‌رفت از موانع فرآوری طرح دعاوی، به‌صورت عمیق و کارشناسی مورد مذاقه قرار گرفت.

شده است.

زارعی تأکید کرد: دولت به صورت دائم اقدامات لازم را برای تأمین کالاهای اساسی انجام می‌دهد. بنابراین در تأمین این کالاهای مشکلی نداریم و نخواهیم داشت. وی گفت: انبارهای کالاهای اساسی نیز برای پاسخ‌گویی به نیاز مردم، از ذخایر کافی برخوردار هستند.

تصادفات دارد.

وی افزود: با توجه به اهمیت موضوع، عزمی راسخ در وزارت صمت با سایر دستگاه‌های مرتبط از جمله وزارتخانه‌های کشور و نفت، سازمان حفاظت محیط‌زیست و سایر نهادهای متولی شکل گرفت و در نشست‌های تخصصی، مسائل و موانع موجود بررسی شد. رئیس هیات عامل ایدرو اضافه کرد: در نتیجه این هماهنگی‌ها، اصلاح آیین‌نامه اسقاط خودرو از سوی وزیر صنت، معدن و تجارت به کمیسیون‌های تخصصی دولت ارسال شد و خوشبختانه مورد تأیید قرار گرفت.

مقیمی تأکید کرد: با این مصوبه، روند اسقاط خودرو در کشور شتاب بیشتری خواهد گرفت و علاوه بر کمک به نوسازی ناوگان فرسوده، اقتصاد چرخشی در حوزه اسقاط خودرو نیز تقویت می‌شود.

وی گفت: توسعه اسقاط خودرو می‌تواند به تأمین مواد اولیه مورد نیاز صنایع مختلف از محل بازیافت کمک کند؛ به‌طوری‌که بخشی از نیاز کشور به ورق، پلیمر، مس و سایر فلزات از طریق اسقاط و بازیافت خودروهای فرسوده تأمین و به چرخه تولید و صنایع کشور بازگردد.

خود داشته باشند، امکان تأمین برق پایدار برای تمامی بخش‌ها فراهم شده و نیاز به اعمال محدودیت‌ها به حداقل می‌رسد. معاون برق و انرژی وزارت نیرو در پایان خاطرنشان کرد: وزارت نیرو مصمم است با اجرای برنامه‌های مدیریت بار و تداوم پیش‌های شبکه، پایداری انرژی را در این مناطق استراتژیک تضمین کند.

امکان‌پذیر نیست. توسعه پایدار بدون صلح پایدار معنایی ندارد و اشتغال مولد در سایه امنیت و همکاری بین‌المللی شکل می‌گیرد.

از این رو، شاید یکی از مهم‌ترین پرسش‌هایی که امروز پیش روی بریکس قرار دارد، این باشد که کشورهای عضو چگونه می‌توانند در زمان بروز بحران‌ها و منازعات، سازوکارهای مؤثرتری برای گفت‌وگو، میانجی‌گری و حمایت از صلح ایجاد کنند. اگر بریکس می‌خواهد در معماری نظم نوین جهانی نقشی مؤثر ایفا کند، باید علاوه بر همکاری‌های اقتصادی، ظرفیت خود را برای حفاظت از ثبات، امنیت و توسعه مشترک نیز تقویت کند.

حیدرآباد، با همه شکوه تاریخی خود، یادآور این حقیقت است که تمدن‌ها زمانی شکوفا می‌شوند که فرهنگ مدارا، تجارت، دانش و امنیت در کنار یکدیگر قرار گیرند.

امروز نیز آرزوی ملت‌های ما چیزی جز آبادانی، صلح، کار شایسته و زندگی همراه با کرامت انسانی نیست؛ آرزویی که تحقق آن، بیش از هر زمان دیگری، به همکاری و اعتماد میان ملت‌های مستقل جهان نیاز دارد.